

دعای عدیله

دعای عدیله یکی دیگر از دعاهای مشهور است

شَهِدَ اللهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ،

گواهی دهد خدا که همانا معبودی جز او نیست و فرشتگان و دانشمندان نیز گواهی دهند که عدل و داد بدو پایدار است

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ، إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ، وَأَنَا الْعَبْدُ الضَّعِيفُ الْمَذْنُبُ

و معبودی جز او نیست که عزیز و فرزانه است نیست همانا دین نزد خدا اسلام است و من بنده ناتوان گنه کار

الْعَاصِي الْمُحْتَاجُ الْحَقِيرُ، أَشْهَدُ لِنِعْمِي وَخَالِقِي وَرَازِقِي وَمُكْرِمِي،

نافرمان نیازمند کوچکم گواهی دهم برای نعمت دهنده و آفریننده و روزی ده و اکرام کننده ام

كَمَا شَهِدَ لِذَاتِهِ، وَشَهِدَتْ لَهُ الْمَلَائِكَةُ، وَأُولُو الْعِلْمِ مِنْ عِبَادِهِ،

چنانچه او برای خود گواهی داده و فرشتگان و دانشمندان از بندگانش برای او گواهی داده اند

بِأَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، ذُو النِّعَمِ وَالْإِحْسَانِ، وَالْكَرَمِ وَالْإِمْتِنَانِ، قَادِرٌ أَزَلِيٌّ،

که معبودی نیست جز او آن صاحب نعمت و احسان و کرم و بخشش و توانا ازلی

عَالِمٌ أَبَدِيٌّ، حَيُّ أَحَدِيٌّ، مَوْجُودٌ سَرْمَدِيٌّ، سَمِيعٌ بَصِيرٌ، مُرِيدٌ كَارِهٌ،

دانای جاویدان زنده یگانه موجود همیشگی شنوای بینای با اراده با کراهت

مُدْرِكٌ صَمَدِيٌّ، يُسْتَحَقُّ هَذِهِ الصِّفَاتِ، وَهُوَ عَلَى مَا هُوَ عَلَيْهِ فِي عِزِّ صِفَاتِهِ،

درک کننده ای که نیازمند نیست و شایسته این اوصاف است و او در عین آنکه بی نیاز از این صفات است

كَانَ قَوِيًّا قَبْلَ وُجُودِ الْقُدْرَةِ وَالْقُوَّةِ، وَكَانَ عَلِيمًا قَبْلَ إِيجَادِ الْعِلْمِ وَالْعِلَّةِ،

پیش از پیدایش نیرو و قدرت نیرومند بوده و پیش از ایجاد علم و علت

لَمْ يَزَلْ سُلْطَانًا إِذْ لَا مَمْلَكَةَ وَلَا مَالًا، وَلَمْ يَزَلْ سُبْحَانًا عَلَى جَمِيعِ الْأَحْوَالِ،

دانا بوده هنگامی که نه کشوری بوده و نه مالی او سلطنت و پادشاهی داشته همیشه در همه احوال منزه و بی

نیاز بوده

وَجُودُهُ قَبْلَ الْقَبْلِ فِي أَزَلِّ الْأَزَالِ، وَبَقَائُهُ بَعْدَ الْبُعْدِ مِنْ غَيْرِ انْتِقَالٍ وَلَا زَوَالٍ،

هستی او پیش از هر پیشی در ازل از لها بوده و ماندنش بعد از هر بعدی است بدون تغییر و زوال

غَنِيٌّ فِي الْأَوَّلِ وَالْآخِرِ، مُسْتَعْنٍ فِي الْبَاطِنِ وَالظَّاهِرِ، لَا جَوْرَ فِي قَضِيَّتِهِ،

بی نیاز است در آغاز و انجام و مستغنی است در نهان و آشکار هیچ ستمی در داوریش نیست

وَلَا مَيْلَ فِي مَشِيَّتِهِ، وَلَا ظَلَمَ فِي تَقْدِيرِهِ، وَلَا مَهْرَبَ مِنْ حُكْمَتِهِ،

و هیچ انحراف و اعوجاجی در مشیتش نخواهد بود و هیچ ظلمی در اندازه گیری او وجود ندارد، راه گریزی از

حکمش

وَلَا مَلْجَأَ مِنْ سَطَوَاتِهِ، وَلَا مَنجَا مِنْ نَقْمَاتِهِ، سَبَقَتْ رَحْمَتُهُ غَضَبَهُ،

و پناهگاهی در برابر حملات و یورشش نیست و وسیله نجاتی از انتقام و غضبش وجود ندارد رحمت او بر غضبش

پیشی گرفته

وَلَا يَفُوتُهُ أَحَدٌ إِذَا طَلَبَهُ، أَزَاحَ الْعِلَلِ فِي التَّكْلِيفِ،

و هر که را بخواهد از دستش بدر نرود در تکالیف خود موانع را از پیش پا برداشته

وَسَوَّى التَّوْفِيقَ بَيْنَ الضَّعِيفِ وَالشَّرِيفِ، مَكَّنَ آدَاءَ الْمُؤْمَرِ،

و در توفیق انجام آنها میان ناتوان و توانا را یکسان کرده به هر چه دستور داده قدرت انجام آن را داده

وَسَهَّلَ سَبِيلَ اجْتِنَابِ الْمُحْطُورِ، لَمْ يَكْفِ الطَّاعَةَ إِلَّا دُونَ الوُسْعِ وَالطَّاقَةِ،

و هر چه را قدغن کرده راه اجتنابش را آسان کرده و تکلیفی نکرده جز به مقدار وسع و طاقت

سُبْحَانَهُ مَا أَبِينَ كَرَمَهُ، وَأَعْلَى شَأْنَهُ، سُبْحَانَهُ مَا أَجَلَّ نَيْلَهُ، وَأَعْظَمَ إِحْسَانَهُ،

منزه باد او که چقدر کرم و بزرگواریش آشکار و شأن و مرتبه اش بلند است منزه باد که چه اندازه عطایش
ارجمند و احسان و بخشش بزرگ است

بَعَثَ الْأَنْبِيَاءَ لِيُبَيِّنَ عَدْلَهُ، وَنَصَبَ الْأَوْصِيَاءَ لِيُظْهِرَ طَوْلَهُ وَفَضْلَهُ،

پیمبران را فرستاد تا عدل و دادش را آشکار سازد و اوصیاء را به جانشینی آنها منصوب داشت تا کرم و فضلش را ظاهر کند

وَجَعَلْنَا مِنْ أُمَّةٍ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ، وَخَيْرِ الْأَوْلِيَاءِ، وَأَفْضَلِ الْأَصْفِيَاءِ، وَأَعْلَى الْأَزْكَيَاءِ،

و (از فضل او است که) ما را از امت سید پیمبران و بهترین اولیاء و برترین برگزیدگان و والاترین پاکیزگان

مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، أَمَّنَّا بِهِ وَبِمَا دَعَانَا إِلَيْهِ،

محمد صلی الله علیه و آله و سلم قرار داد ایمان آوردیم به او و به آنچه ما را بدان خواند

وَبِالْقُرْآنِ الَّذِي أَنْزَلَهُ عَلَيْهِ، وَبِوَصِيَّتِهِ الَّتِي نَصَبَهُ يَوْمَ الْغَدِيرِ، وَأَشَارَ بِقَوْلِهِ هَذَا عَلِيًّا إِلَيْهِ،

و به قرآنی که خدا بر او نازل فرمود و به وصیث که در روز غدیر او را (به جانشینی خود) منصوب فرمود و به گفتارش که فرمود: «این علی است»

وَأَشْهَدُ أَنَّ الْأَيْمَةَ الْأَبْرَارَ، وَالْخُلَفَاءَ الْأَخْيَارَ بَعْدَ الرَّسُولِ الْمُخْتَارِ،

و به او اشاره کرد و گواهی دهم که امامان نیکوکار و جانشینان برگزیده پس از پیامبر مختار عبارتند از:

عَلِيٌّ قَامِعُ الْكُفَّارِ، وَمِنْ بَعْدِهِ سَيِّدُ أَوْلَادِهِ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ، ثُمَّ أَخُوهُ السَّبْطُ

«علی» زبون کننده کافران و پس از او بهترین فرزندانش حسن بن علی سپس برادرش سبط

التَّابِعِ لِرِضَاتِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ، ثُمَّ الْعَابِدِ عَلِيٍّ، ثُمَّ الْبَاقِرِ مُحَمَّدٍ،

رسول گرامی پیرو آنچه موجب خوشنودی خدا بود حسین، سپس (آن امام) عابد علی، سپس (حضرت) باقر محمد،

ثُمَّ الصَّادِقِ جَعْفَرٍ، ثُمَّ الْكَاطِمِ مُوسَى، ثُمَّ الرَّضَاعِيِّ عَلِيٍّ، ثُمَّ النَّعِيِّ مُحَمَّدٍ،

سپس (امام) صادق جعفر، سپس (حضرت) کاظم موسی، سپس امام رضا علی، سپس تقی (که نامش) محمد است،

ثُمَّ النَّعِيِّ عَلِيٍّ، ثُمَّ الزَّكِيِّ الْعَسْكَرِيِّ الْحَسَنِ، ثُمَّ الْحُجَّةِ الْخَلْفِ الْقَائِمِ الْمُتَنْظَرِ الْمَهْدِيِّ،

سپس علی النقی، سپس زکی عسکری (حضرت) حسن سپس فرزند خلف او حجت قائم منتظر مهدی

الْمُرْجَى الَّذِي يَبْقَاهُ بَقِيَّةِ الدُّنْيَا، وَيُؤَمِّنُهُ رِزْقَ الْوَرَى،

آن مایه امیدی که به بقای او دنیا باقی مانده و به برکت او خلق روزی خورند

وَبُجُودِهِ نَبَتَتِ الْأَرْضُ وَالسَّمَاءُ، وَبِهِ يَمَلَأُ اللَّهُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا،

و به وجود او زمین و آسمان پابرجا مانده و بدست او خداوند زمین را پر از عدل و داد کند

بَعْدَ مَا مَلَأْتُ ظُلْمًا وَجَوْرًا، وَأَشْهَدُ أَنَّ أَقْوَالَهُمْ حُجَّةٌ، وَامْتِثَالَهُمْ فَرِيضَةٌ،

پس از آنکه از ظلم و ستم پر شده باشد و گواهی دهم که گفتارشان (برای ما) حجت و دلیل است

وَطَاعَتُهُمْ مَفْرُوضَةٌ، وَمَوَدَّتُهُمْ لَازِمَةٌ مَقْضِيَّةٌ، وَالْإِقْتِدَاءُ بِهِمْ مُنْجِيَةٌ،

و فرمانبرداریشان واجب و پیرویشان فرض و محبت و دوستیشان لازم و حتمی است و اقتداء کردن به ایشان

موجب نجات

وَمُخَالَفَتُهُمْ مُرْدِيَةٌ، وَهُمْ سَادَاتُ أَهْلِ الْجَنَّةِ أَجْمَعِينَ، وَشُفَعَاءُ يَوْمِ الدِّينِ،

و مخالفتشان سبب هلاکت است و آنها بزرگان و آقایان همه اهل بهشت، و شفیعان روز جزا

وَأَنَّمَةُ أَهْلِ الْأَرْضِ عَلَى الْيَقِينِ، وَأَفْضَلُ الْأَوْصِيَاءِ الْمُرْضِيِّينَ،

و پیشوایان مردم روی زمین بطور قطع و یقین و هم چنین برترین اوصیاء پسندیده ایشانند

وَأَشْهَدُ أَنَّ الْمَوْتَ حَقٌّ، وَمُسَائِلَةَ الْقَبْرِ حَقٌّ، وَالْبُعْثَ حَقٌّ، وَالنُّشُورَ حَقٌّ،

و گواهی دهم که مرگ حق است و سؤال و جواب در قبر حق است و برانگیخته شدن حق است و زنده شدن پس از مرگ حق است

وَالصِّرَاطَ حَقٌّ، وَالْمِيزَانَ حَقٌّ، وَالْحِسَابَ حَقٌّ، وَالْكِتَابَ حَقٌّ، وَالْجَنَّةَ حَقٌّ،

و صراط حق است و میزان حق است و حساب حق است و کتاب (نامه اعمال) حق است و بهشت حق است

وَالنَّارَ حَقٌّ، وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا، وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ،

و دوزخ حق است و براستی قیامت آمدنی است و شکی در آن نیست و حتماً خداوند در میان گورها مردگان را برانگیزد

اللَّهُمَّ فَضْلَكَ رَجَائِي، وَكَرَمَكَ وَرَحْمَتَكَ أَمَلِي، لَا أَعْمَلُ لِي أَسْتَحِقُّ بِهِ الْجَنَّةَ،

خدایا فضل تو را امید دارم و کرم و رحمتت آرزوی من است عملی که بدان سزاوار بهشت باشم ندارم

وَلَا طَاعَةَ لِي أَسْتَوْجِبُ بِهَا الرِّضْوَانَ، إِلَّا أَنِّي اعْتَقَدْتُ تَوْحِيدَكَ وَعَدْلَكَ،

و نه طاعتی که بدان مستوجب رضوان گردم جز آنکه من به یگانگی و عدل و داد تو معتقد هستم

وَأَرْجِيكَ إِحْسَانًا وَفَضْلًا، وَتَشَفَّعْتُ إِلَيْكَ بِالنَّبِيِّ وَآلِهِ مَنْ أَحَبَّكَ،

و به احسان و فضل تو امیدوارم و شفیع گردانم به درگاهت پیغمبر و خاندانش را که محبوب تو آند

وَأَنْتَ أَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ، وَأَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ، الطَّيِّبِينَ

الطَّاهِرِينَ،

و تو بزرگوartترین کریمانی و مهربانترین مهربانانی و درود خدا بر پیامبر ما محمد و آل پاک و پاکیزه اش همگی

باد

وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ،

و سلام مخصوص او بسیار بسیار و جنبش و نیرویی نیست جز به خدای والای بزرگ

اللَّهُمَّ يَا رَحِمَ الرَّاحِمِينَ، إِنِّي أُوَدِّعُكَ يَقِينِي هَذَا، وَثَبَاتَ دِينِي،

خدایا ای مهربانترین مهربانان من این یقینم را (که عرضه داشتم) و استقامت در دینم را نزد تو به ودیعت نهادم

وَأَنْتَ خَيْرُ مُسْتَوْدَعٍ، وَقَدْ أَمَرْتَنَا بِحِفْظِ الْوَدَائِعِ، فَرُدَّهُ عَلَيَّ وَقْتُ

و تو بهترین امانتدارانی و خودت ما را به امانت‌داری دستور داده ای پس ای خدا این امانت را هنگام

حُضُورِ مَوْتِي بِرَحْمَتِكَ يَا رَحِمَ الرَّاحِمِينَ

مرگ به من برگردان به رحمتت ای مهربانترین مهربانان

مؤلف گوید: که دردهای مأثوره است:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَدِيلَةِ عِنْدَ الْمَوْتِ.

خدایا به تو پناه برم از عدیله در وقت مرگ

و عدیله عِنْدَ الْمَوْتِ یعنی عدول کردن از حقّ به باطل در وقت مردن و آن چنان است که شیطان نزد محتضر حاضر شود و وسوسه کند و او را در تشکیک اندازد تا آنکه او را از ایمان بیرون کند و از این جهت است که در دعاها استعاذه از آن شده و جناب فخر المحققین (ره) فرموده که هر که خواهد از آن سالم بماند استحضر کند ادله ایمان و اصول خمس را با ادله قطعیّه و صفای خاطر و بسپرد آنرا به حقّ تعالی که در وقت حضور موت به او ردّ فرماید به این طریق که بگوید بعد از عقاید حقّه:

اللَّهُمَّ يَا أَرْحَمَ الرَّحِمِينَ، إِنِّي قَدْ أَوْدَعْتُكَ يَقِينِي هَذَا، وَثَبَاتَ دِينِي،

خدایا ای مهربانترین مهربانان من به تو سپردم یقین خود و استقامت در دینم را

وَأَنْتَ خَيْرُ مُسْتَوْدَعٍ، وَقَدْ أَمَرْتَنَا بِحِفْظِ الْوَدَائِعِ، فَرُدَّهُ عَلَيَّ وَقْتُ حُضُورِ مَوْتِي،

و تو بهترین امانتداری که به ما دستور امانت‌داری داده ای پس آن امانت را هنگام مرگم به من بازگردان.

پس بر حسب فرمایش آن بزرگوار خواندن این دعای شریف عدیله و استحضر معنی آن در خاطر برای سلامت جستن از خطر عدیله عِنْدَ الْمَوْتِ نافع است و اما اینکه این دعا مأثور است یا از منشآت علماء است خریّت صناعت علم حدیث و روایت و جامع شمل اخبار ائمه علیهم السلام عالم متبحر خبیر و محدث ناقد بصیر شیخنا الأکرم و المحدث الأعظم مولانا الحاج میرزا حسین النوری نور الله مرقدّه فرموده وَاَمَّا دُعَاءُ الْعَدِيلَةِ الْمَعْرُوفَةِ فَهُوَ مِنْ مُؤَلَّفَاتِ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ لَيْسَ بِمَأْثُورٍ وَلَا مَوْجُودٍ فِي كُتُبِ حَمَلَةِ الْأَحَادِيثِ وَنَقَادِهَا؛ دعای عدیله معروف از نوشته های بعضی از اهل علم است و از

معصومین علیهم السلام روایت نشده است و در کتابهای حاملان حدیث و نقّادان روایت موجود نیست.